

Raport z ewaluacji wewnętrznej

ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH
ORAZ
UPOWSZECHNIANIE CZYTELNICTWA
WŚRÓD UCZNIÓW.

Rok szkolny 2016/2017

WSTĘP

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach przez zespół ewaluacyjny w składzie:

Beata Huczyńska,
Filip Dąbrowski,
Elżbieta Kiper,
Aleksandra Kluj,
Damian Królik,
Agnieszka Krzakała,
Teresa Skrzypczak,
Katarzyna Wiecierzyńska,
Anita Wieloch,
Katarzyna Żywot.

Przedmiot ewaluacji i cel ewaluacji.

Ewaluacja polegała na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat rozwijania kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów. Przedmiotem ewaluacji było czytelnictwo uczniów i działania, jakie szkoła podejmuje w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa. Celem ewaluacji była ocena skuteczności podejmowanych działań rozwijających kompetencje czytelnicze uczniów i rozwijających czytelnictwo. Cele szczegółowe ukierunkowały czynności ewaluacyjne na zbieranie informacji dotyczących określenia poziomu czytelnictwa uczniów naszej szkoły, doskonalenia działań szkoły służących rozwijaniu kompetencji czytelniczych oraz ewentualnej modyfikacji metod upowszechniania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane zarówno do ustalenia mocnych stron szkoły w wyżej wymienionym zakresie, jak też pozwolą na podjęcie stosownych działań niwelujących jej słabe strony. Ewaluacja realizowana była od września 2016 roku do czerwca 2017 roku.

Procedury i narzędzia badawcze.

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez zespół ewaluacyjny składający się z dziesięciu nauczycieli naszej placówki. Obejmowały one ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, analizę wybranej dokumentacji szkolnej oraz obserwację uczniów podczas zajęć prowadzonych w bibliotece szkolnej i w Bibliotece Miejskiej F3. Dobór próby badawczej został dokonany w oparciu

o założenia przyjęte w projekcie ewaluacji wewnętrznej. W trakcie badań przeprowadzono:

- ankietowanie uczniów (badaniem objęto 36 uczniów);
- ankietowanie nauczycieli (badaniem objęto 30 nauczycieli);
- ankietowanie rodziców (objęto badaniem 20 rodziców);
- analizę wybranej dokumentacji prowadzonej przez szkołę; analiza obejmowała: dziennik biblioteki, dzienniki świetlicy, dzienniki zajęć rewalidacyjnych, karty imprez, informacje ze strony internetowej.

Opis ewaluacji.

Pytania kluczowe:

1. Czy czas pracy biblioteki szkolnej umożliwia łatwy dostęp do niej?
2. Jaki jest poziom czytelnictwa wśród uczniów w naszej szkole?
3. Po jaki rodzaj książek/prasy uczniowie sięgają najczęściej?
4. O jakie pozycje powinien być poszerzony księgozbiór biblioteczny?
5. Z jaką częstotliwością uczniowie czytają książki/prasę w czasie wolnym?
6. Kto lub co ma największy wpływ na kształcenie nawyków czytelniczych ucznia?
7. W jaki sposób nauczyciele rozwijają kompetencje czytelnicze uczniów?

8. Czy nabyte kompetencje czytelnicze uczniów przyczyniają się do osiągania przez nich sukcesów edukacyjnych?
9. Jakie działania podejmuje szkoła w celu upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów?
10. Które z podejmowanych przez szkołę działań upowszechniających czytelnictwo wśród uczniów wymagają zintensyfikowania lub modyfikacji?
11. Czy i w jaki sposób rodzice rozbudzają zainteresowania czytelnicze wśród swoich dzieci?
12. Z jakich innych źródeł czytelniczych dzieci korzystają?

Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych:

1. Zatwierdzenie planu nadzoru pedagogicznego uwzględniającego zakres ewaluacji wewnętrznej; wskazanie sposobu wykorzystania wyników ewaluacji i uzasadnienie użyteczności jej przeprowadzenia; określenie identyfikacji odbiorców ewaluacji: nauczyciele, rodzice, Dyrektor; określenie wykonawców ewaluacji – sierpień 2016.
2. Szczegółowa analiza pytań kluczowych – październik 2016.
3. Dobór narzędzi i metod badawczych – październik 2016.
4. Ustalenie szczegółowych terminów poszczególnych badań – październik 2016.
5. Przeprowadzenie badań we wskazanym zakresie: listopad 2016 – kwiecień 2017.
6. Przedstawienie wyników ewaluacji w zespole. Dyskusja nad wnioskami. Zaproponowanie ewentualnych modyfikacji działań szkoły – kwiecień – maj 2017.
7. Przygotowanie raportu z ewaluacji dla Rady Pedagogicznej w celu poprawy działań służących podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa uczniów w placówce: maj – czerwiec 2017.
8. Sformułowanie propozycji wniosków końcowych z ewaluacji: czerwiec 2017.
9. Przedstawienie raportu z ewaluacji Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców oraz społeczności lokalnej (publikacja raportu) – lipiec, wrzesień 2017.
10. Przyjęcie przez Radę Pedagogiczną i Dyrektora wniosków do pracy wynikających z przeprowadzonej ewaluacji – lipiec 2017.

Sposoby upowszechniania raportu:

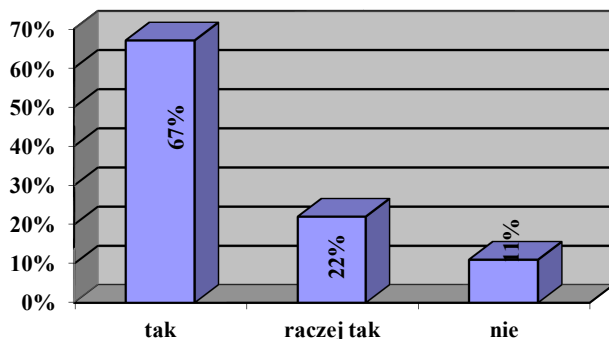
- na zebraniu Rady Pedagogicznej;
- na spotkaniach z rodzicami;
- na stronie internetowej szkoły.

Wyniki ewaluacji:

Ad. 1.

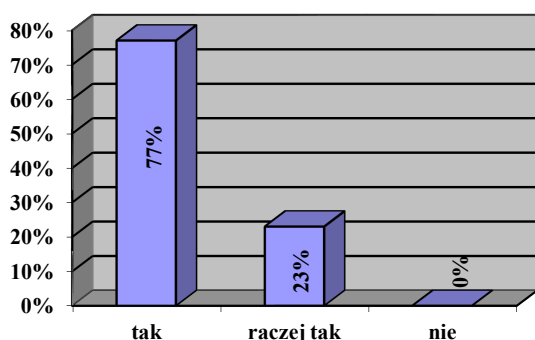
Uczniowie zapytani w *Ankiecie dla uczniów* – pytanie nr 1 – „Czy czas biblioteki szkolnej umożliwi łatwy dostęp do niej?” odpowiedzieli następująco: *tak* – 24 uczniów (67%), *raczej tak* – 8 uczniów (22%), *nie* – 4 uczniów (11%). Obrazuje to Wykres nr 1.

Wykres nr 1. Czy czas Biblioteki szkolnej, zdaniem uczniów, umożliwia łatwy dostęp do niej?

W *Ankiecie dla nauczycieli* to pytanie miało odzwierciedlenie również w pytaniu nr 1 o identycznym brzmieniu. Respondenci w 77 % stwierdzili, że czas pracy biblioteki szkolnej w łatwy sposób umożliwia dostęp do niej. Odpowiedzi *raczej tak* udzieliło 23% badanych. Dane przedstawia Wykres nr 2.

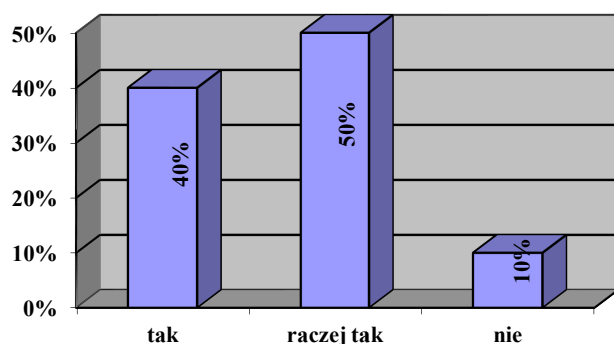
Wykres nr 2. Czy czas Biblioteki szkolnej, zdaniem nauczycieli, umożliwia łatwy dostęp do niej?

Ankietowani rodzice, odpowiadali na pytanie tej samej treści co nauczyciele i uczniowie. Stwierdzili, że czas pracy biblioteki raczej umożliwia łatwy dostęp do niej. 50% respondentów zaznaczyło odpowiedź *raczej tak*. 10% respondentów uważa, że czas pracy biblioteki

nie umożliwia łatwego dostępu. Uwidacznia to Wykres nr 3.

Wykres nr 3. Czy czas Biblioteki szkolnej, zdaniem rodziców, umożliwia łatwy dostęp do niej?

Podsumowując, zdaniem uczniów, nauczycieli i większości rodziców godziny pracy biblioteki szkolnej umożliwiają społeczności szkolnej łatwy dostęp do znajdującego się tam księgozbioru.

Ad. 2.

Ustalenie poziomu czytelnictwa wśród uczniów naszej szkoły wymagało zebrania wielu informacji. Analizowano siedem pytań zadanych w ankietach uczniom (cztery pytania), nauczycielom (jedno pytanie) i rodzicom (dwa pytania). Uczniowie w *Ankiecie dla uczniów* odpowiadali na pytanie nr 2: „Jaka jest wielkość księgozbioru (liczba książek) w Twoim domu?” następująco:

- a) 0-5 książek – 5 uczniów (14%)
- b) 5-20 książek – 8 uczniów (22%)
- c) 20-50 książek – 8 uczniów (22%)
- d) 50-150 książek – 6 uczniów (17%)
- e) więcej niż 150 książek – 9 uczniów (25%)

Powyższe dane ilustruje Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wielkość księgozbioru domowego zdaniem uczniów.

0 – 5 książek	5 – 20 książek	20 – 50 książek	50 – 150 książek	więcej niż 150 książek
25% uczniów	36% uczniów	22% uczniów	9% uczniów	9% uczniów

Na to samo pytanie: „Jaka jest wielkość księgozbioru (liczba książek) w domu?”, odpowiadali rodzice w *Ankiecie dla rodziców*. 35% respondentów odpowiedziało, że w domu posiadają od 20 do 50 książek. Więcej niż 150 książek posiada 25% ankietowanych oraz 25% osób

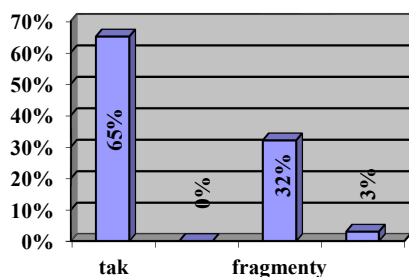
w swoich domowych księgozbiorach ma od 50 do 150 książek. 15% stwierdziło, że w domu posiadają od 5 do 20 książek. Informacje przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Wielkość księgozbioru domowego zdaniem rodziców.

0 – 5 książek	5 – 20 książek	20 – 50 książek	50 – 150 książek	więcej niż 150 książek
0%	15%	35%	25%	25%

Porównując dane zawarte w Tabeli nr 1 z danymi w Tabeli nr 2 można stwierdzić, iż rodzice uważają, że posiadany księgozbiór obejmuje ponad 50 książek – tak twierdzi 50% rodziców, zaś tylko 18% uczniów uważa, że w ich domu znajduje się ponad 50 książek. Pytanie nr 6 skierowane do nauczycieli w *Ankiecie dla nauczycieli* dotyczyło lektur szkolnych i brzmiało „Czy uczniowie czytają lektury szkolne?”. 65 % ankietowanych nauczycieli odpowiedziało, że uczniowie naszej szkoły czytają lektury szkolne, 32 % badanych uważa, że uczniowie czytają tylko fragmenty lektur. Natomiast 3 % badanych stwierdziło, że uczniowie czytają tylko opracowania lektur. Żaden z badanych nie zaznaczył odpowiedzi „nie”. Sytuację obrazuje Wykres nr 4.

Wykres nr 4. Czy uczniowie czytają lektury szkolne – zdaniem nauczycieli.

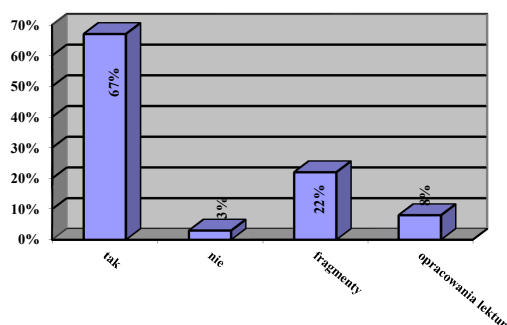

Uczniowie na pytanie nr 21 *Ankiety dla uczniów*: „Czy czytasz lektury szkolne?” odpowiedzieli:

- a) tak – 24 uczniów (67%)
- b) nie – 1 uczeń (3%)
- c) fragmenty – 8 uczniów (22%)
- d) opracowania lektur – 3 uczniów (8%)

Przedstawia to Wykres nr 4a.

Wykres nr 4a. Czy uczniowie czytają lektury szkolne – ich zdaniem.

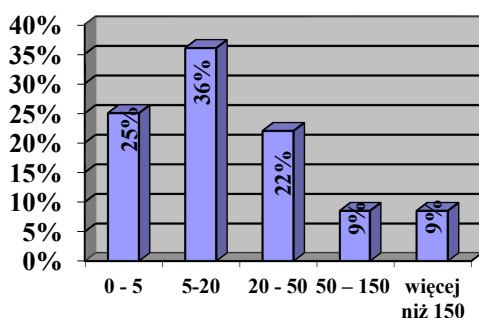
Nauczyciele i uczniowie zgodnie odpowiedzieli na pytanie, że prawie 70% uczniów czyta lektury szkolne. Pytanie nr 3 *Ankiety dla uczniów* ilości dotyczyło książek osobistych

posiadanych przez dziecko. Pytanie brzmiało: „Jaka jest wielkość Twojego księgozbioru (ile masz swoich własnych książek)?”. Badani uczniowie odpowiadali następująco:

- a) 0 – 5 książek – 9 uczniów (25%)
- b) 5 – 20 książek – 13 uczniów (36%)
- c) 20 – 50 książek – 8 uczniów (22%)
- d) 50 – 150 książek – 3 uczniów (8,5%)
- e) więcej niż 150 książek – 3 uczniów (8,5%)

Dane ilustruje Wykres nr 5.

Wykres nr 5. Ilość własnych książek posiadanych przez ucznia – zdaniem uczniów.

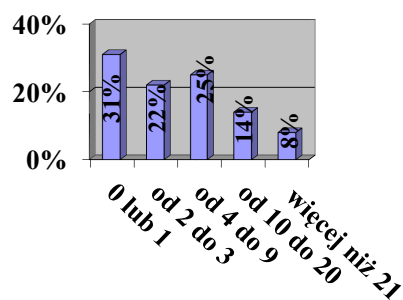

Z uzyskanych danych wynika, że wszyscy uczniowie posiadają w domu własne książki, 1/3 uczniów ma ich w domu od 5 do 20. Kolejne pytanie w *Ankiecie dla uczniów*, pytanie nr 6 brzmiało: „Ile książek przeczytałeś w zeszłym roku?” ankietowani uczniowie udzielił poniższych odpowiedzi:

- a) 0 lub 1 książka – 11 uczniów (31%)
- b) 2 – 3 książki – 8 uczniów (22%)
- c) 4 – 9 książek – 9 uczniów (25%)
- d) 10 – 20 książek – 5 uczniów (14%)
- e) więcej niż 21 książek – 3 uczniów (8%)

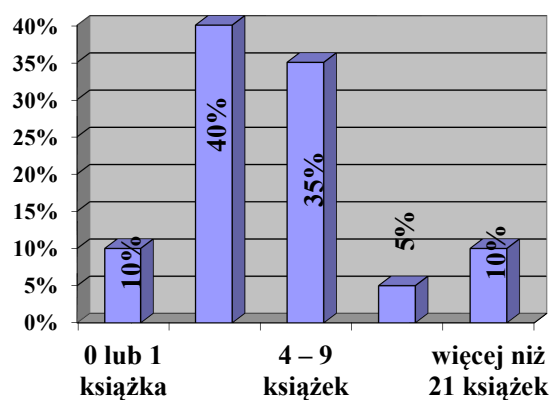
Informacje powyższe przedstawia Wykres nr 6.

Wykres nr 6. Ilość książek przeczytanych przez ucznia w zeszłym roku – zdaniem uczniów.

Z odpowiedzi respondentów na pytanie nr 6 wynika, iż prawie połowa uczniów przeczytała ponad cztery książki w ubiegłym roku. Rodzice zapytani w *Ankiecie dla rodziców* – pytanie nr 5 – „Ile książek dziecko przeczytało w zeszłym roku?” udzielili następujących odpowiedzi: najwięcej badanych, aż 40% odpowiedziało, że ich dzieci w zeszłym roku przeczytały od 2 do 3 książek. Od 4 do 9 książek przeczytało 35% dzieci, zdaniem rodziców. 10% ankietowanych rodziców stwierdziło, że ich dzieci w ciągu zeszłego roku nie przeczytały żadnej książki, bądź tylko jedną. 10% badanych zaznaczyło więcej niż 21 książek. Dane obrazuje Wykres nr 7.

Wykres nr 7. Ilość książek przeczytanych przez ucznia w zeszłym roku – zdaniem rodziców.

Analizując powyższe odpowiedzi rodziców i porównując je z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów na pytanie dotyczące przeczytanej ilości książek przez dzieci w zeszłym roku można stwierdzić, że połowa badanych rodziców również uważa, iż ich dzieci przeczytały co najmniej cztery książki w zeszłym roku. Podsumowując, można wyciągnąć wniosek, że wszyscy uczniowie naszej szkoły posiadają w domu własne książki, 1/3 uczniów ma w domu od 5 do 20 woluminów. Każdy z uczniów ma także w domu książki należące tylko do niego. Prawie połowa uczniów przeczytała ponad cztery książki w ubiegłym roku. Spora część rodziców twierdzi, że ich dzieci przeczytały więcej niż cztery książki w zeszłym roku. Nauczyciele w większości uważają, że uczniowie czytają lektury. Obserwacja zajęć w bibliotece szkolnej i lekcji alternatywnych w Bibliotece Miejskiej F3 wskazuje na fakt, iż dzieci bardzo chętnie uczestniczą w zajęciach „z książką”. Na podstawie powyższych faktów można uznać, iż poziom czytelnictwa w naszej placówce utrzymuje się na dobrym poziomie.

Ad. 3.

Aby poznać gatunki i rodzaje książek oraz prasy czytanej przez naszych uczniów zanalizowano odpowiedzi dotyczące pytania kluczowego nr 3. Uczniowie w *Ankiecie dla uczniów* na pytanie nr 7 „Jakie książki czytasz w czasie wolnym?” udzieli następujących odpowiedzi:

- komiksy – 14 uczniów (39%)
- literatura dla dzieci, bajki – 13 uczniów (36%)
- fantastyka – 9 uczniów (25%)
- książki popularnonaukowe, naukowe – 9 uczniów (25%)
- literatura przygodowa – 8 uczniów (22%)
- encyklopedie, słowniki, atlasy – 6 uczniów (17%)
- książki hobbistyczne, poradniki – 4 uczniów (11%)
- literatura obyczajowa – 1 uczeń (3%)
- literatura faktu, reportaże, biografie – 0 uczniów (0%)
- literatura kryminalna, sensacyjna – 0 uczniów (0%)
- literatura religijna – 0 uczniów (0%)

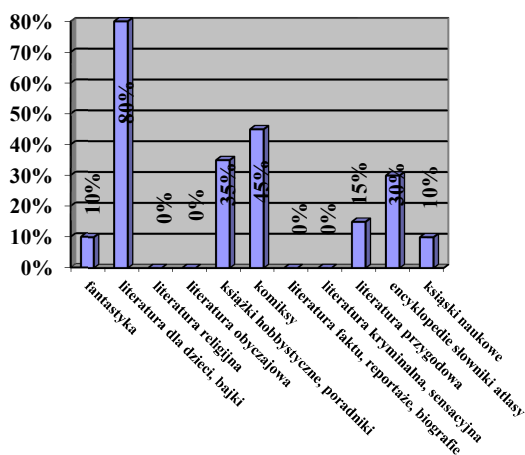
Obrazuje to Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Jakie książki czytasz w czasie wolnym?”

Fantastyka	literatura dla dzieci, bajki	literatura religijna	literatura obyczajowa	książki hobbystyczne, poradniki	komiksy	literatura faktu, reportaże, biografie	literatura kryminalna, sensacyjna	literatura przygodowa	encyklopedie słowniki atlasy	książki naukowe
25%	36%	0%	3%	11%	39%	0%	0%	22%	17%	25%

Rodzice zapytani w *Ankiecie dla rodziców*: „Jakie książki dziecko czyta w czasie wolnym?” (pytanie nr 6) odpowiadali, że ich dzieci w czasie wolnym najczęściej czytają literaturę dziecięcą (bajki), aż 80% rodziców zaznaczyło taką odpowiedź, 45% lubi czytać komiksy, 35% książki hobbystyczne, poradniki, 30% encyklopedie, słowniki, atlasy. Natomiast 10% dzieci w czasie wolnym, zdaniem rodziców, czyta literaturę fantastyczną oraz książki naukowe. Nikt z badanych nie zaznaczył odpowiedzi „literatura religijna”, „literatura obyczajowa”, „literatura faktu, reportaże, biografie”, „literatura kryminalna, sensacyjna”. Informacje powyższe przedstawia graficznie Wykres nr 8.

Wykres nr 8. Odpowiedzi rodziców na pytanie: „Jakie książki dziecko czyta w czasie wolnym?”

Nauczyciele na pytanie nr 2 *Ankiety dla nauczycieli*, którego treść brzmi następująco: „Po jaki rodzaj książek/prasy Pani/Pana zdaniem uczniowie sięgają najczęściej?” udzielili następujących odpowiedzi: fantastykę zaznaczyło 23% pytanych, 26% badanych wybrało książki hobbystyczne oraz poradniki, 12% osób zaznaczyło również literaturę przygodową, 46% zaznaczonych odpowiedzi to literatura dla dzieci oraz bajki, komiksy to 60% zaznaczonych odpowiedzi, encyklopedie i słowniki oraz atlasy zostały zaznaczone przez 23% badanych, literatura religijna 0%, literatura faktu i reportaże, biografie 0%, książki popularnonaukowe i naukowe 20%, literatura obyczajowa 0%, literatura kryminalna, sensacyjna 6%, inne, w których została wyodrębniona kronika szkolna 6%. Sytuację obrazuje Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Odpowiedzi nauczycieli na pytanie: „Po jaki rodzaj książek/prasy uczniowie sięgają najczęściej?”

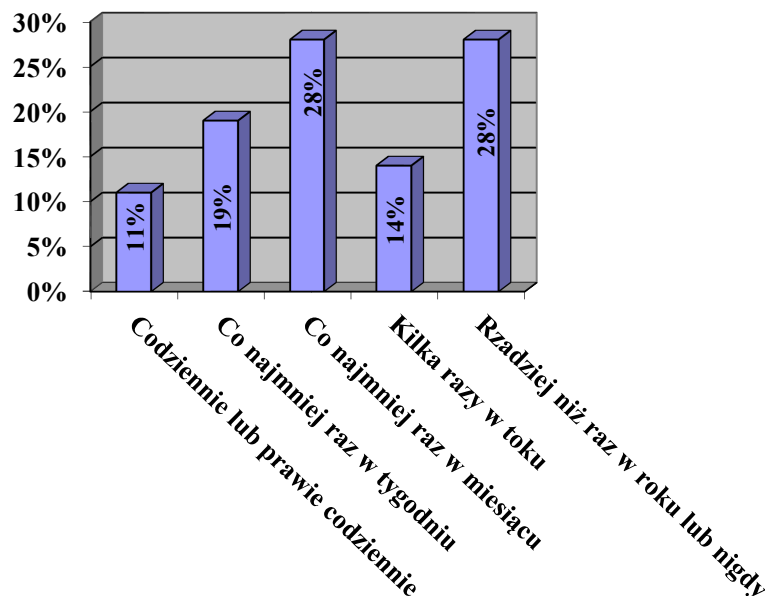
fantastyka	literatura dla dzieci, bajki	literatura religijna	literatura obyczajowa	książki hobbystyczne, poradniki	komiksy	literatura faktu, reportaże, biografie	literatura kryminalna, sensacyjna	literatura przygodowa	encyklopedie słowniki atlasy	książki naukowe	inne
23%	46%	0%	0%	26%	60%	0%	6%	12%	23%	20%	6%

Pytanie nr 12 *Ankiety dla uczniów* brzmiało: „Jak często czytasz prasę w czasie wolnym?”. Ankietowani udzieli następujących odpowiedzi:

a) codziennie lub prawie codziennie – 4 uczniów (11%)

- b) co najmniej raz w tygodniu – 7 uczniów (19%)
 - c) co najmniej raz w miesiącu – 10 uczniów (28%)
 - d) kilka razy w roku – 5 uczniów (14%)
- Obrazuje to Wykres nr 9.

Wykres nr 9. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Jak często czytasz prasę w czasie wolnym?”.

Kolejne pytanie *Ankiety dla uczniów*, nr 13 obligowało uczniów do określenia rodzaju wybranej prasy i brzmiało: „Jaki typ prasy czytasz?” ankietowani zaznaczyli: gazety codzienne – 9 uczniów (25%); tygodniki – 2 uczniów (6%); miesięczniki – 9 uczniów (25%); 16 ankietowanych uczniów nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi (44%). Dane ilustruje Tabela nr 5.

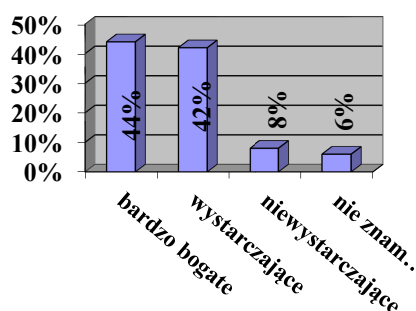
Tabela nr 5. Rodzaj prasy czytanej przez uczniów.

gazety codzienne	tygodniki	Miesięczniki	brak odpowiedzi
25%	6%	25%	44%

Analizując odpowiedzi uczniów na pytania nr: 7, 12, 13 *Ankiety dla uczniów* można stwierdzić, iż najczęściej dzieci czyta komiksy i literaturę dla dzieci oraz bajki. Prasę zaś prawie jedna trzecia uczniów czyta raz w miesiącu i są to zazwyczaj albo gazety codzienne albo miesięczniki. Również większość nauczycieli twierdzi, że uczniowie najchętniej czytają komiksy, a prawie połowa nauczycieli uważa, że dzieci czytają także bajki. Fakt, że dzieci najchętniej czytają bajki potwierdzają także rodzice (80%), prawie połowa także przyznaje, że ich dzieci lubią czytać komiksy.

Ad. 4.
Na pytanie nr 9 *Ankiety dla uczniów* „Jak oceniasz jakość zasobów biblioteki szkolnej?” ankietowani zaznaczyli następujące odpowiedzi: bardzo bogate – 16 uczniów (44%); wystarczające – 15 uczniów (42%); niewystarczające – 3 uczniów (8%); nie znam zasobów biblioteki szkolnej – 2 uczniów (6%). Dane na Wykresie nr 10.

Wykres nr 10. Ocena zbiorów bibliotecznych przez uczniów.

Na pytanie nr 10 *Ankiety dla uczniów* „Jeśli mógłbyś/mogłabyś uzupełnić zasoby biblioteki szkolnej, to o jakie gatunki, tytuły czy autorów?” ankietowani uczniowie napisali:

- wszystkie lektury – 2 uczniów (6%)
- książki fantastyczne – 2 uczniów (6%)
- legendy – 2 uczniów (6%)
- wiersze Jana Brzechwy
- baśnie
- książka „Ania z zielonego Wzgórza”
- książka „Tajemniczy ogród”
- książka „Zuzia i wszystkie problemy świata”
- komiks „Gwiezdne wojny”
- książka „O psie, który jeździł koleją”
- książka „Anaruk chłopiec z Grenlandii”
- książka „Nie płacz koziołku”
- książka „My Little Pony Przyjaźń to magia, Filly”
- książki o Katowicach
- książki o gotowaniu
- książki o tematyce wojennej
- książki o samochodach
- książki o dinozaurach
- Smerfy
- Star Wars
- żadne
- nie wiem

Nauczyciele w *Ankiecie dla nauczycieli* na pytanie otwarte nr 3 „O jakie pozycje powinien być Pani/Pana zdaniem poszerzony szkolny księgozbiór biblioteczny?” najczęściej wymieniali następujące pozycje: fantastyka, tematyka przygodowa, podręczniki dotyczące zagadnień

z autyzmu, nowości wydawnicze, podręczniki tematyczne, książki historyczne, atlasy, audiobooki. Większość nauczycieli optowała za lekturami szkolnymi. Kilku badanych na w/w pytanie odpowiedziało: nie wiem. Pytanie nr 5, które brzmiało „Jak ocenia Pani/Pan jakość zasobów biblioteki szkolnej?”, było pytaniem zamkniętym. 64% badanych nauczycieli uznało, że zasoby biblioteki szkolnej są wystarczające. 13% badanych uważa zasoby za bardzo bogate. Natomiast 23% pytanych stwierdziło, że zasoby są niewystarczające. Nikt z badanych nie zaznaczył odpowiedzi „nie znam zasobów biblioteki szkolnej”. Odpowiedzi ilustruje Tabela nr 6.

Tabela nr 6. Jakość zasobów biblioteki szkolnej według nauczycieli.

bardzo bogate	wystarczające	niewystarczające	nie znam zasobów
---------------	---------------	------------------	------------------

			biblioteki szkolnej
13%	64%	23%	0%

Analizując odpowiedzi uczniów i nauczycieli na pytanie o jakość zasobów bibliotecznych można wyciągnąć wniosek, że zasoby biblioteki w naszej szkole są wystarczające, ale wymagają uzupełnienia. W *Ankiecie dla rodziców* pytanie 7 nr brzmiało: „Jak ocenia Pani/Pan jakość zasobów biblioteki szkolnej?” Większość respondentów tj. 65% odpowiedziała, że zasób biblioteki szkolnej jest wystarczający, 5% twierdzi, iż zasoby biblioteki szkolnej są bardzo bogate. 30% ankietowanych nie zna zasobów biblioteki szkolnej. Dane w Tabeli nr 7.

Tabela nr 7. Jakość zasobów biblioteki szkolnej według rodziców.

bardzo bogate	wystarczające	niewystarczające	nie znam zasobów biblioteki szkolnej
5%	65%	0%	30%

Pytanie nr 8 *Ankiety dla rodziców* „Jeśli mogłaby Pani/Pan uzupełnić zasoby biblioteki szkolnej, to o jakie gatunki, tytuły czy autorów?” było pytaniem otwartym. Duża grupa ankietowanych twierdzi, że zasoby biblioteki szkolnej należało by powiększyć o literaturę przygodową. 30% ankietowanych trudno było odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ nie znają zasobów biblioteki szkolnej. Podsumowując, uczniowie, nauczyciele i rodzice uważają, że zasoby biblioteki szkolnej są wystarczające, wymagają jednak uzupełnienia. 30% rodziców nie zna zasobów biblioteki szkolnej.

Ad. 5.

Uczniowie w *Ankiecie dla uczniów* na pytanie nr 4 „W jaki sposób spędzasz czas wolny i jak często?” odpowiadali następująco (Tabela nr 8):

Tabela nr 8. Sposoby spędzania czasu wolnego przez uczniów – zdaniem uczniów.

Czynności wykonywane w czasie wolnym:	Codziennie lub prawie codziennie	Co najmniej raz w tygodniu	Co najmniej raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Rzadziej niż raz w roku lub nigdy
Oglądanie telewizji	27 (75%)	4 (11%)	1 (3%)	3 (8%)	1 (3%)
Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	26 (72%)	6 (16%)	1 (3%)	1 (3%)	2 (6%)
Korzystanie z komputera, Internetu	19 (53%)	10 (28%)	1 (3%)	3 (8%)	3 (8%)
Gra w gry komputerowe /na PSP/ Playstation/ X-Box	20 (55%)	5 (14%)	4 (11%)	1 (3%)	6 (17%)
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	9 (25%)	9 (25%)	8 (22%)	5 (14%)	5 (14%)
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	9 (25%)	5 (14%)	6 (17%)	2 (6%)	14 (38%)
Wizyty w kinie	0 (0%)	2 (6%)	8 (22%)	19 (53%)	7 (19%)
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	0 (0%)	3 (8%)	5 (14%)	14 (39%)	14 (39%)
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	9 (25%)	8 (22%)	3 (8%)	5 (14%)	11 (31%)
Inne zajęcia pozalekcyjne	7 (19%)	15 (42%)	5 (14%)	4 (11%)	5 (14%)

Szczegółową analizę Tabeli nr 8 przedstawiają Tabele nr 9 – 13 oraz Wykresy nr 11 – 15.

Tabela nr 9. Codziennie lub prawie codziennie – czynności uczniów w czasie wolnym.

Inne zajęcia pozalekcyjne	19%
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	25%
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	0%
Wizyty w kinie	0%
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika	25%
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	25%
Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	55%
Korzystanie z komputera, Internetu	53%
Sluchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	72%
Oglądanie tv	75%

Wykres nr 11. Codziennie lub prawie codziennie – czynności uczniów w czasie wolnym.

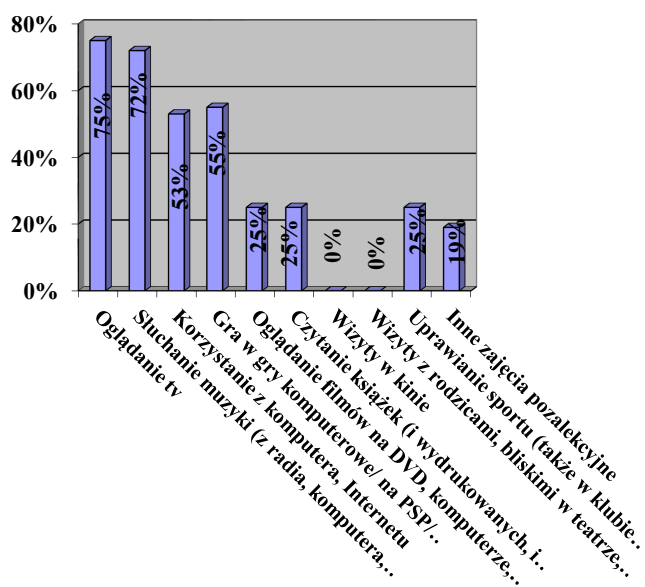

Tabela nr 10. – Co najmniej raz w tygodniu czynności uczniów w czasie wolnym.

Inne zajęcia pozalekcyjne	42%
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	22%
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	8%
Wizyty w kinie	6%
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika	14%
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	25%
Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	14%
Korzystanie z komputera, Internetu	28%
Sluchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	16%
Oglądanie tv	11%

Wykres nr 12. Co najmniej raz w tygodniu – czynności uczniów w czasie wolnym.

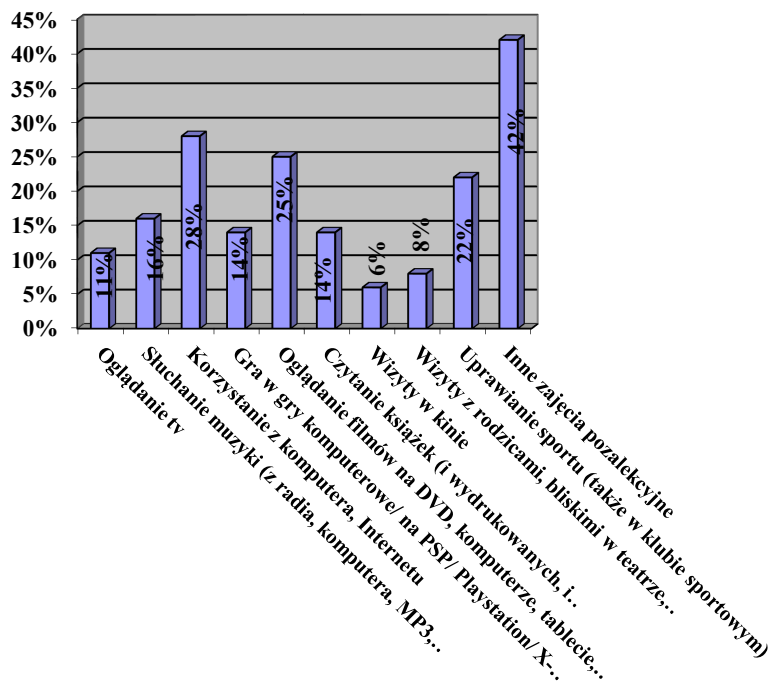

Tabela nr 11. Co najmniej raz w miesiącu – czynności uczniów w czasie wolnym.

Oglądanie tv	3%
Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	3%
Korzystanie z komputera, Internetu	3%
Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	11%
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	22%
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	17%
Wizyty w kinie	22%
Wizyty w rodzicach, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	14%
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, (także w klubie sportowym)	8%
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	22%
Inne zajęcia pozalekcyjne	14%

Wykres nr 13. Co najmniej raz w miesiącu – czynności uczniów w czasie wolnym.

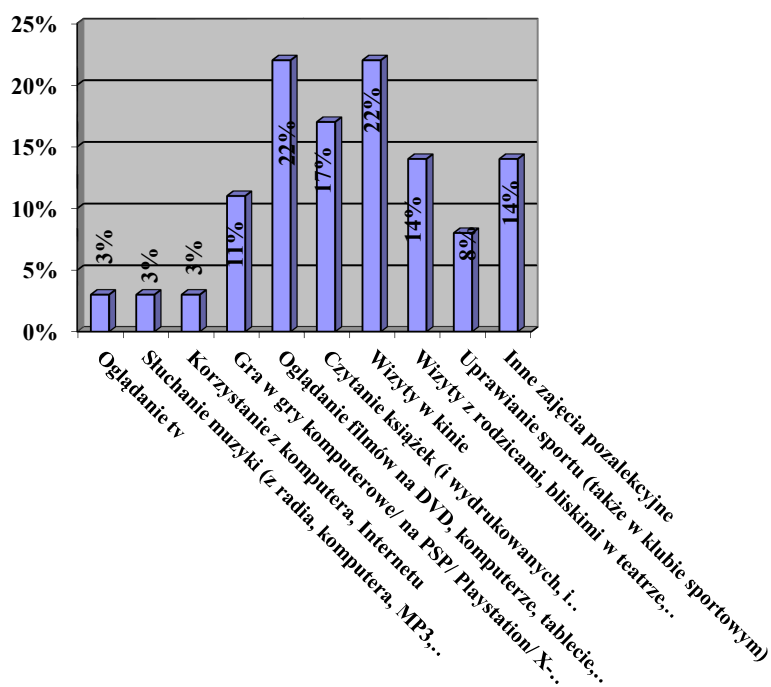

Tabela nr 12. Kilka razy w roku – czynności uczniów w czasie wolnym.

Oglądanie tv	8%
Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	3%
Korzystanie z komputera, Internetu	8%
Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	3%
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	14%
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	6%
Wizyty w kinie	53%
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii	39%
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	14%
Inne zajęcia pozalekcyjne	11%

Wykres nr 14. Kilka razy w roku – czynności uczniów w czasie wolnym.

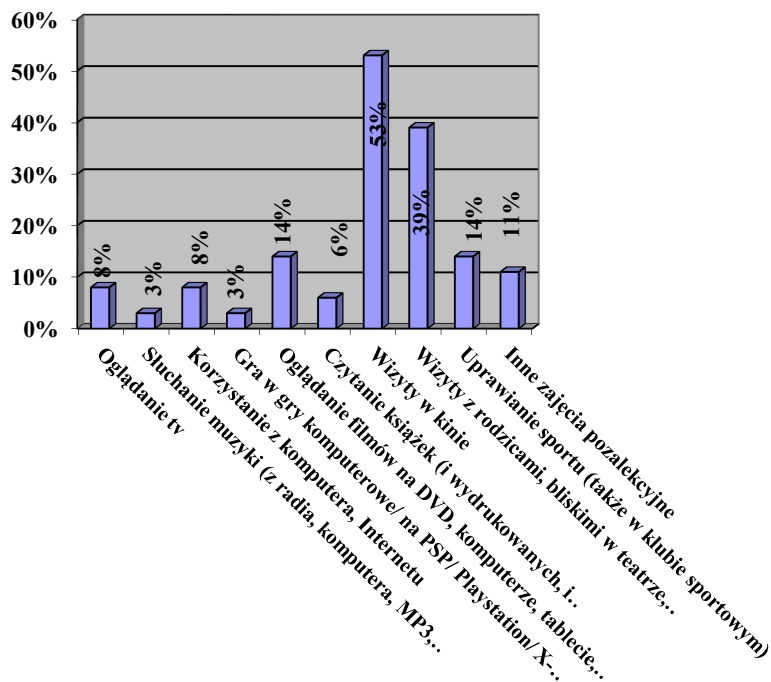
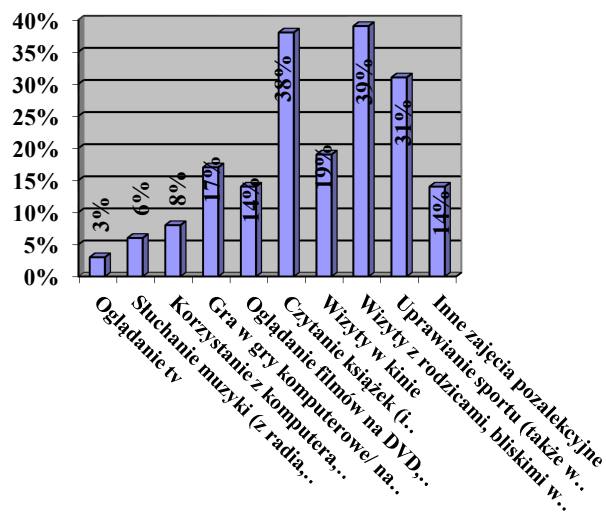

Tabela nr 13. Rzadziej niż raz w roku lub nigdy – czynności uczniów w czasie wolnym.

Czynność	Procent
Oglądanie tv	3%
Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	6%
Korzystanie z komputera, Internetu	8%
Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	17%
Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	14%
Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	38%
Wizyty w kinie	19%
Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii,	39%
Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	31%
Inne zajęcia pozalekcyjne	14%

Wykres nr 15. Rzadziej niż raz w roku – czynności uczniów w czasie wolnym.

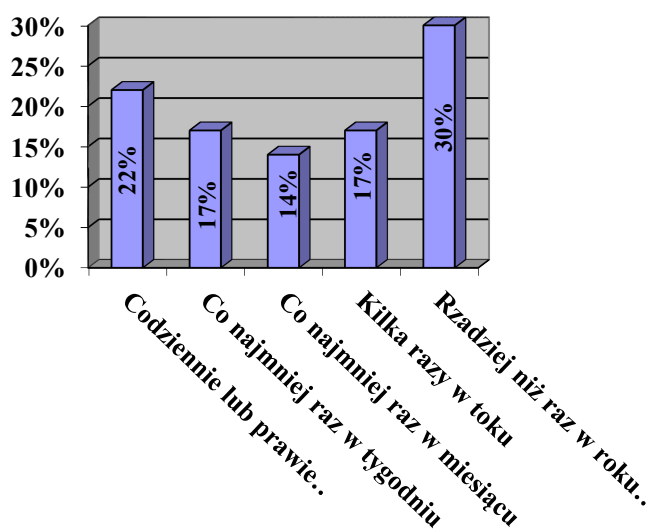
Analizując ww dane widoczne jest, iż czytanie książek nie należy do najpopularniejszych sposobów spędzania przez uczniów wolnego czasu. Z książką zdecydowanie „wygrywają” filmy i gry komputerowe.

Na pytanie 5 *Ankiety dla uczniów* „Jak często czytasz książkę w czasie wolnym?” anketowani odpowiedzieli:

- a) codziennie lub prawie codziennie – 8 uczniów (22%)
- b) co najmniej raz w tygodniu – 6 uczniów (17%)
- c) co najmniej raz w miesiącu – 5 uczniów (14%)
- d) kilka razy w roku – 6 uczniów (17%)
- e) rzadziej niż raz w roku lub nigdy – 11 uczniów (30%)

Informacje przedstawia Wykres nr 16.

Wykres nr 16. Jak często uczniowie czytają książkę – ich zdaniem w czasie wolnym.

Podsumowując – 70% uczniów dość często czyta książki w czasie wolnym, zaś 30% czyni to rzadziej niż raz w roku. Na pytanie nr 12 *Ankiety dla uczniów* „Jak często czytasz prasę w czasie wolnym?” anketowani udzielił poniższych odpowiedzi:

- a) codziennie lub prawie codziennie – 4 uczniów (11%)
- b) co najmniej raz w tygodniu – 7 uczniów (19%)
- c) co najmniej raz w miesiącu – 10 uczniów (28%)
- d) kilka razy w roku – 5 uczniów (14%)
- e) rzadziej niż raz w roku lub nigdy – 10 uczniów (28%)

Ilustrację stanowi Tabela nr 14.

Tabela nr 14. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Jak często czytasz prasę w czasie wolnym?”

Codziennie lub prawie codziennie	Co najmniej raz w tygodniu	Co najmniej raz w miesiącu	Kilka razy w roku	Rzadziej niż raz w roku lub
11%	19%	28%	14%	28%

Na pytanie nr 14 *Ankiety dla uczniów* „Jak często czytasz książkę/prasę na nośniku elektronicznym w czasie wolnym?” anketowani odpowiedzieli:

- a) codziennie lub prawie codziennie – 3 uczniów (8%)
- b) co najmniej raz w tygodniu – 5 uczniów (14%)
- c) co najmniej raz w miesiącu – 4 uczniów (11%)
- d) kilka razy w roku – 6 uczniów (17%)
- e) rzadziej niż raz w roku lub nigdy – 18 uczniów (50%)

Dane znajdują się w Tabeli nr 15.

Tabela nr 15. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Jak często czytasz książkę/prasę na nośniku elektronicznym w czasie wolnym?”

Rzadziej niż raz w roku lub	Kilka razy w roku	Co najmniej raz w miesiącu	Co najmniej raz w tygodniu	Codziennie lub prawie codziennie
50%	17%	11%	14%	8%

Porównując dane w Tabelach nr 14 i 15 można wyciągnąć wniosek, iż uczniowie czytają częściej książki drukowane niż książki na nośnikach elektronicznych. Pytanie nr 3 *Ankiety dla rodziców* „W jaki sposób Pani/Pana dziecko spędza wolny czas i jak często?” odnosiło się do częstotliwości wykonywanych przez uczniów czynności, było pytaniem wielokrotnego wyboru. Rodzice udzielili następujących odpowiedzi (Tabele nr 16 – 20):

- Codziennie lub prawie codziennie – 80% respondentów zaznaczyło odpowiedź: słuchanie muzyki (z radia, komputera, mp3, sprzętu audio), 70% badanych stwierdziło, iż codziennie dzieci oglądają telewizję, 65% dzieci codziennie korzysta z komputera oraz Internetu, 30% rodziców uważa, że ich dzieci codziennie czytają książki (wydrukowanych i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika). Według ankietowanych codziennie 10% uczniów gra w gry komputerowe na PSP/ Playstation, X –Box oraz 10% ogląda filmy na DVD, tablecie, komputerze i telefonie. 5% uprawia sport (także w klubie sportowym), chodzi również na inne zajęcia pozalekcyjne. Nikt z badanych nie zaznaczył odpowiedzi „wizyty w kinie”, „wizyty z rodzicami, bliskimi w tatrze, filharmonii, galerii, muzeum”. Dane zawarte są w Tabeli nr 16.

Tabela nr 16. Czynności dzieci w czasie wolnym według rodziców – wykonywane przez dzieci codziennie.

Inne zajęcia pozalekcyjne	Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	Wizyty w kinie	Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	Korzystanie z komputera, Internetu	Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	
5%	5%	0%	0%	30%	10%	10%	65%	80%	70%

- Co najmniej raz w tygodniu – 35% dzieci co najmniej raz w tygodniu chodzi na inne zajęcia pozalekcyjne. 30% rodziców odpowiedziało, że ich dzieci raz w tygodniu oglądają telewizję, uprawiają sport (także w klubie sportowym), grają w gry komputerowe, na PSP/ Playstation X-Box. Co najmniej raz w tygodniu: 25% korzysta z komputera, Internetu, 20 % ogląda filmy na DVD, komputerze, tablecie, telefonie, 15% słucha muzyki i czyta książki. Nikt

z respondentów nie zaznaczył odpowiedzi: „wizyty w kinie”, wizyty z rodzicami, bliskimi w tatrze, filharmonii, galerii, muzeum”. Przedstawia to Tabela nr 17.

Tabela nr 17. Czynności dzieci w czasie wolnym według rodziców – wykonywane przez dzieci raz w tygodniu.

Oglądanie tv	Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	Korzystanie z komputera, Internetu	Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika	Wizyty w kinie	Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	Inne zajęcia pozalekcyjne
30%	15%	25%	30%	20%	15%	0%	0%	30%	35%

- Co najmniej raz w miesiącu – 35% ogląda filmy na DVD, komputerze, tablecie, telefonie; 25% czyta książki (wydrukowanych i wyświetlanych na ekranie komputera czy czytnika). 20% badanych twierdzi, że co najmniej raz w miesiącu chodzą z dzieckiem do kina oraz grają w gry komputerowe PSP/Playstation, X-Box. 15% uprawia sport. 10% dzieci chodzi na inne zajęcia pozalekcyjne. 5% uczniów słucha muzyki oraz korzysta z komputera i Internetu. Nikt z ankietowanych nie zaznaczył odpowiedzi „oglądanie TV”; „wizyty z rodzicami, bliskimi w tatrze, filharmonii, galerii, muzeum”. Powyższe fakty ilustruje Tabela nr 18.

Tabela nr 18. Czynności dzieci w czasie wolnym według rodziców – wykonywane przez dzieci raz w miesiącu.

Oglądanie tv	Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	Korzystanie z komputera, Internetu	Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika	Wizyty w kinie	Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	Inne zajęcia pozalekcyjne
0%	5%	5%	20%	35%	25%	20%	0%	15%	10%

- Kilka razy w roku – Najwięcej ankietowanych, aż 70%, zaznaczyło odpowiedź „wizyty w kinie”. 45% ankietowanych twierdzi, że kilka razy w roku wspólnie ze swoimi dziećmi odwiedzają teatr, filharmonię, galerię czy muzeum. Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie czy telefonie, tę odpowiedź wybrało 30% respondentów. 15% uprawia sport (także w klubie sportowym). 10% uczniów w wolnym czasie, kilka razy w roku czyta książki, gra w gry komputerowe na PSP/Playstation czy Xbox, chodzi na inne zajęcia pozalekcyjne. Ankietowani uważają, że 5% dzieci korzysta z komputera, Internetu kilka razy w roku. Nikt z badanych nie zaznaczył odpowiedzi „Oglądanie TV”; „Słuchanie muzyki”. Informacje zawiera Tabela nr 19.

Tabela nr 19. Czynności dzieci w czasie wolnym według rodziców – wykonywane przez dzieci kilka razy w roku.

Oglądanie tv	Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	Korzystanie z komputera, Internetu	Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika	Wizyty w kinie	Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	Inne zajęcia pozalekcyjne
0%	0%	5%	10%	30%	10%	70%	45%	15%	10%

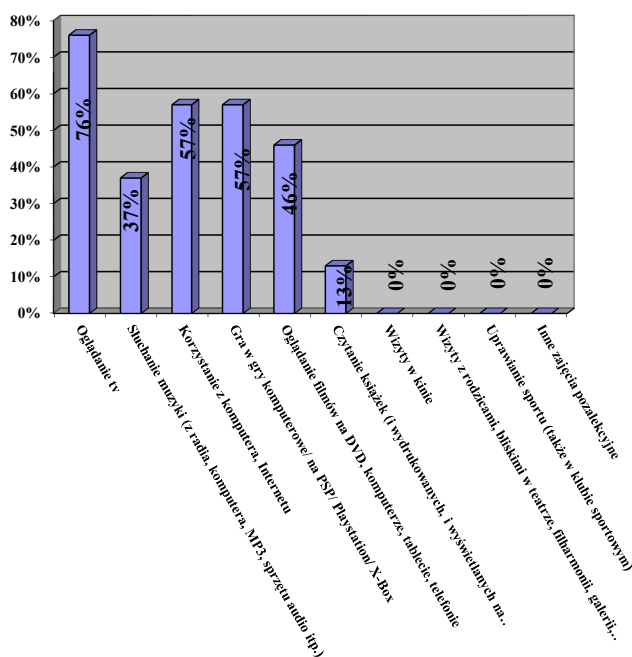
- Rzadziej niż raz w roku lub nigdy – 45% badanych zaznaczyło odpowiedź „Wizyty w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum”. Gra w gry komputerowe i uprawianie sportu (także w klubie sportowym) – te odpowiedzi wybrało 25% respondentów. 10% rodziców stwierdziło, że ich dzieci rzadziej niż raz w roku lub nigdy, nie czytają książek (wydrukowanych, wyświetlanych na komputerze, tablecie czy czytniku); nie oglądają filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie. 5% rzadziej niż raz w roku lub nigdy chodzi do kina. Nikt z ankietowanych nie zaznaczył odpowiedzi „Inne zajęcia pozalekcyjne”, „Oglądanie tv”, „Korzystanie z Internetu, komputera”, „Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio)”. Dane przedstawione są w Tabeli nr 20.

Tabela nr 20. Czynności dzieci w czasie wolnym według rodziców – wykonywane przez dzieci rzadziej niż raz w roku.

Oglądanie tv	Słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.)	Korzystanie z komputera, Internetu	Gra w gry komputerowe/ na PSP/ Playstation/ X-Box	Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie	Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika)	Wizyty w kinie	Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum	Uprawianie sportu (także w klubie sportowym)	Inne zajęcia pozalekcyjne
0%	0%	0%	25%	10%	10%	5%	45%	25%	0%

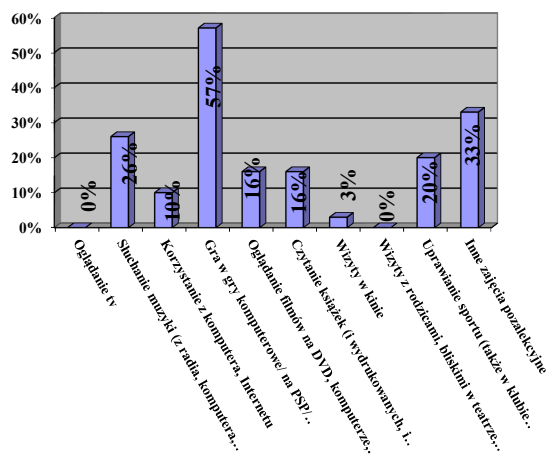
Nauczyciele zapytani w *Ankiecie dla nauczycieli*: „Jak uczniowie, z którymi pracujesz spędzają wolny czas wolny? Jak często wykonują poniższe czynności odpowiadali następująco (ilustrację odpowiedzi stanowią Wykresy nr 17 – 21): Codziennie lub prawie codziennie – 76% badanych uznało, że uczniowie oglądają telewizję, 37% zaznaczyło w tej kategorii słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.), 57% respondentów uważa, że uczniowie codziennie lub prawie codziennie korzystają z komputera, Internetu, 57% nauczycieli uznało, że dzieci grają w gry komputerowe /na PSP/Playstation/ X-Box, 46% pytaných wybrało odpowiedź oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie, 13% badanych wybrało czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika). Ilustruje to Wykres nr 17.

Wykres nr 17. Czynności dzieci w czasie wolnym według nauczycieli – wykonywane przez dzieci codziennie.

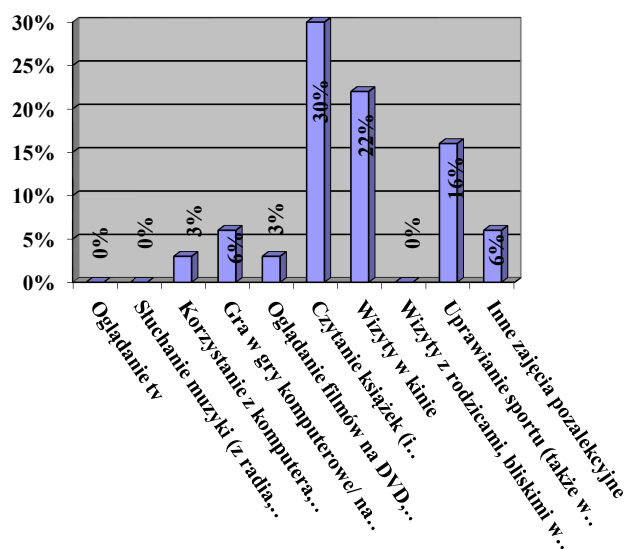
- Co najmniej raz w tygodniu – 26% słuchanie muzyki (z radia, komputera, MP3, sprzętu audio itp.), 10% Korzystanie z komputera, Internetu, 57% Gra w gry komputerowe /na PSP/ Playstation/X-Box, 16 % Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie, 16% Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika), 3% wizyty w kinie, 20% uprawianie sportu, 33% inne. Dane na Wykresie nr 18.

Wykres nr 18. Czynności dzieci w czasie wolnym według nauczycieli – wykonywane przez dzieci co najmniej raz w tygodniu.

- Co najmniej raz w miesiącu – 3% Korzystanie z komputera, Internetu, 6% Gra w gry komputerowe /na PSP/Playstation/X-Box, 30% Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika), 3% Oglądanie filmów na DVD, komputerze, tablecie, telefonie 26% wizyty w kinie, 16% uprawianie sportu, 6 % inne. Dane przedstawia Wykres nr 19.

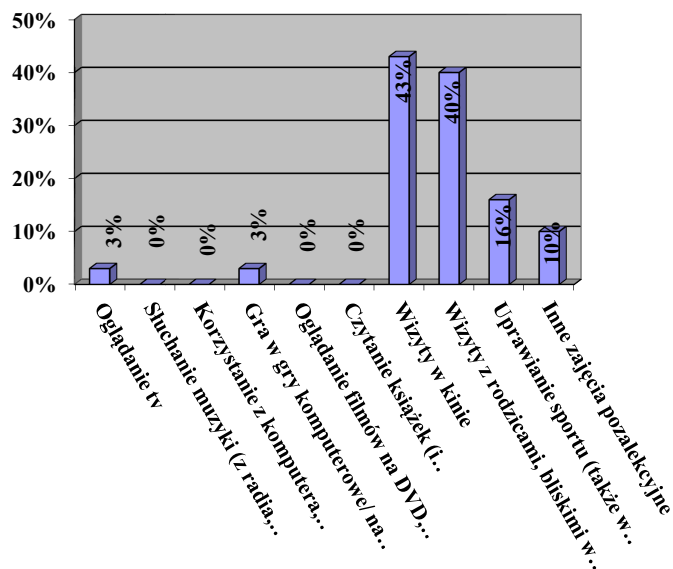
Wykres nr 19. Czynności dzieci w czasie wolnym według nauczycieli – wykonywane przez dzieci co najmniej raz w miesiącu.

- Kilka razy w roku – 3% oglądanie telewizji, 3% Gra w gry komputerowe /na PSP/ Playstation/X-Box, 43 % wizyty w kinie, 40 % Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze,

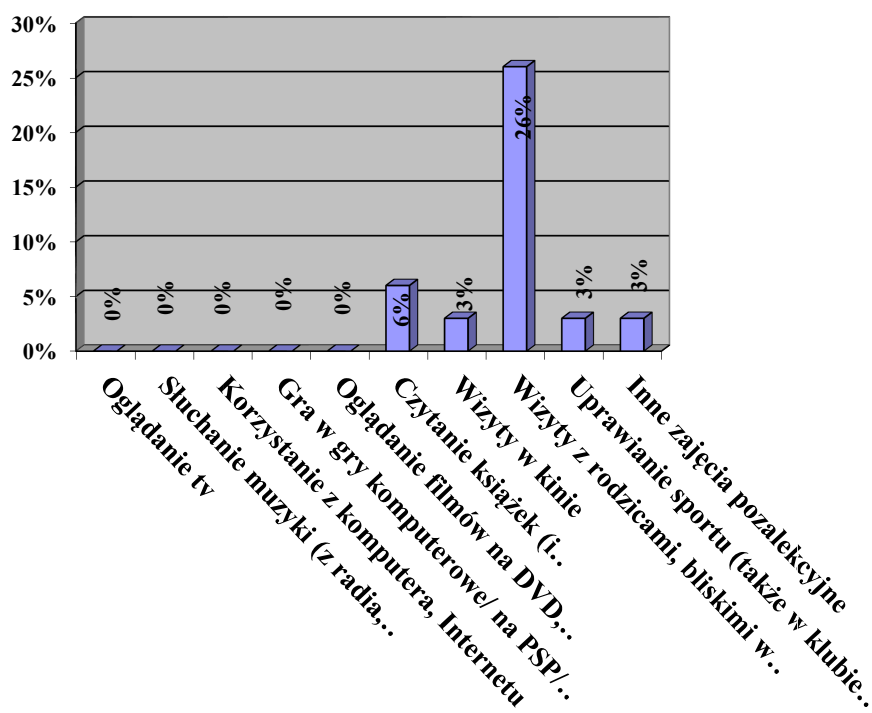
filharmonii, galerii, muzeum, 16 % uprawianie sportu, 10 % inne zajęcia pozalekcyjne. Obrazuje to Wykres nr 20.

Wykres nr 20. Czynności dzieci w czasie wolnym według nauczycieli – wykonywane przez dzieci kilka razy w roku.

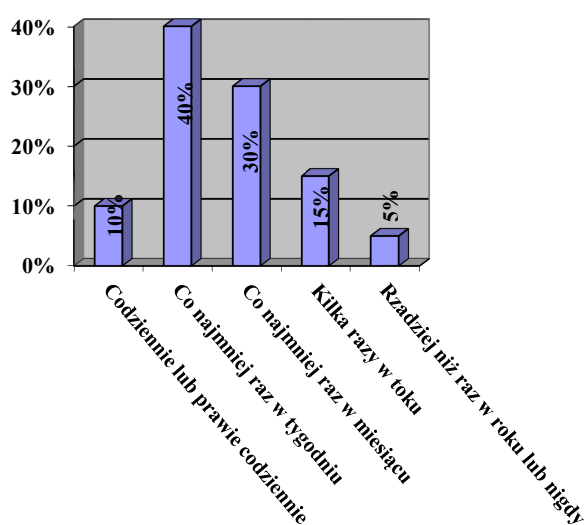
Rzadziej niż raz w roku lub nigdy – 6 % Czytanie książek (i wydrukowanych, i wyświetlanych na ekranie komputera lub czytnika), 3 % wizyty w kinie, 26 % Wizyty z rodzicami, bliskimi w teatrze, filharmonii, galerii, muzeum, 3 % uprawianie sportu, 3 % inne zajęcia pozalekcyjne. Sytuacja przedstawiona na Wykresie nr 21.

Wykres nr 21. Czynności dzieci w czasie wolnym według nauczycieli – wykonywane przez dzieci rzadziej niż raz w roku lub nigdy.

Podsumowując, zdaniem rodziców i nauczycieli, czas wolny dzieci w znacznej mierze wypełniają multimedia: od słuchania muzyki poprzez oglądanie telewizji, grania w gry komputerowe. Zdaniem nauczycieli 30% uczniów czyta książkę raz w miesiącu, zaś 13% uczniów czyta codziennie. 1/3 rodziców uważa, że ich dzieci codziennie czytają książki w czasie wolnym. Nie potwierdzają tego odpowiedzi rodziców na kolejne pytanie *Ankiety dla rodziców*, pytanie nr 4, które brzmiało: „Jak często Pani/Pana dziecko czyta książkę w czasie wolnym?” Tu rodzice optowali (w 40%) za czytaniem raz w tygodniu w czasie wolnym, a tylko w 10% za tym, że ich dzieci czytają codziennie w czasie wolnym. Najwięcej respondentów, bo aż 40% uważa, że co najmniej raz w tygodniu dzieci czytają książki w czasie wolnym. 30% dzieci według rodziców w czasie wolnym czyta książki co najmniej raz w miesiącu. 15% kilka razy w roku. 10% badanych zaznaczyło odpowiedź „codziennie lub prawie codziennie”. Rzadziej niż raz w roku lub nigdy, wybrało tę odpowiedź 5% ankietowanych. Sytuację obrazuje Wykres nr 22.

Wykres nr 22. Częstotliwość czytania książki przez dziecko w czasie wolnym – zdaniem rodziców.

Pytanie nr 9 *Ankiety dla rodziców* brzmiało: „Jak często dziecko czyta prasę w czasie wolnym?” 40% rodziców uważa, że ich dzieci w czasie wolnym nie czytają prasy lub jeśli czytają

to zdarza się to rzadziej niż raz w roku. Co najmniej raz w roku czyta 35% uczniów. 20% co najmniej raz w miesiącu. Kilka razy w roku zaznaczyło odpowiedź 5% badanych. Nikt z ankietowanych nie wybrał odpowiedzi „Codziennie lub prawie codziennie”. Odpowiedzi ilustruje Tabela nr 21.

Tabela nr 21. Odpowiedzi rodziców na pytanie: „Jak często dziecko czyta prasę w czasie wolnym?”

Codziennie lub prawie codziennie	0%
Co najmniej raz w tygodniu	35%
Co najmniej raz w miesiącu	20%
Kilka razy w roku	5%
Rzadziej niż raz w roku lub	40%

Porównując dane zawarte w Tabeli nr 22 z danymi umieszczonymi w Tabeli nr 15 można stwierdzić, że zbliżone odpowiedzi dzieci i rodziców na temat częstotliwości czytania prasy przez dzieci oscylują wokół pojęcia „co najmniej raz w miesiącu”.

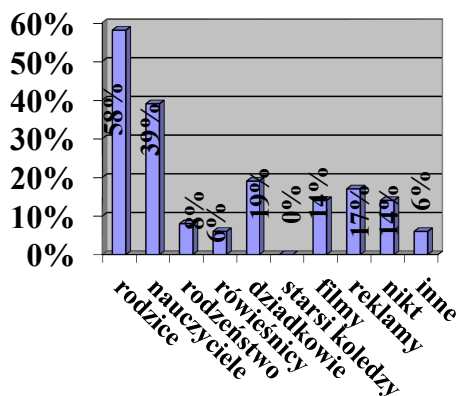
Ad. 6.

Na pytanie nr 15 *Ankiety dla uczniów* „Kto lub co zachęca Cię do czytania prasy/książek?” anketowani uczniowie odpowiedzieli:

- rodzice – 21 uczniów (58%)
- nauczyciele – 14 uczniów (39%)
- dziadkowie – 7 uczniów (19%)
- reklamy – 6 uczniów (17%)
- filmy – 5 uczniów (14%)
- nikt mnie nie zachęca – 5 uczniów (14%)
- rodzeństwo – 3 uczniów (8%)
- rówieśnicy – 2 uczniów (6%)
- inne – 2 uczniów (6%): 1 uczeń udzielił odpowiedzi wujkowie, 1 uczeń udzielił odpowiedzi bibliotekarze
- starsi koledzy, koleżanki – brak odpowiedzi (0%)

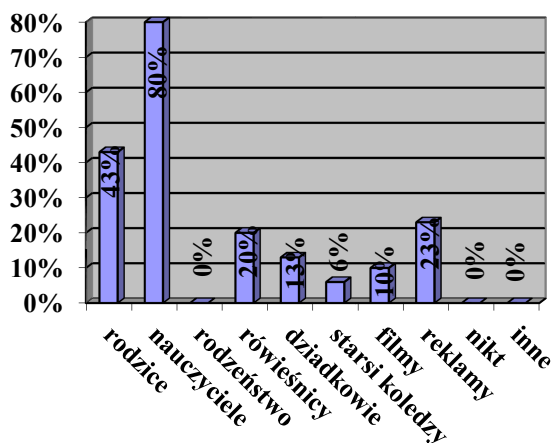
Sytuację obrazuje Wykres nr 23.

Wykres nr 23. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Kto lub co zachęca Cię do czytania prasy/książek?”

Na pytanie nr 9 *Ankiety dla nauczycieli* „Kto lub co zachęca uczniów do czytania prasy/książek?”, nauczyciele mieli do wyboru kilka odpowiedzi. Z podanych odpowiedzi 43 % pytanych zaznaczyło odpowiedź „rodzice”, odpowiedź „nauczyciele” zaznaczyło 80% badanych. 20% pytanych uważa, że do czytania zachęcają uczniów ich rówieśnicy. Według 13 % badanych dziadkowie zachęcają do czytania. 6% respondentów zaznaczyło odpowiedź „starsi koledzy”, „koleżanki”. 10 % uważa, że do czytania uczniów zachęcają filmy, a w 23% reklamy. Odpowiedzi „nikt nie zachęca”, „rodzeństwo” oraz „inne” nie zaznaczył żaden z pytanych. Graficznie przedstawia ww fakty Wykres nr 24.

Wykres nr 24. Odpowiedzi nauczycieli na pytanie: „Kto lub co zachęca uczniów do czytania prasy/książek?”

Według uczniów to rodzice i nauczyciele najbardziej zachęcają ich do czytania książek i to oni właśnie mają największy wpływ na rozwijanie nawyków czytelniczych dzieci. Nauczyciele zgadzają się z tym stwierdzeniem.

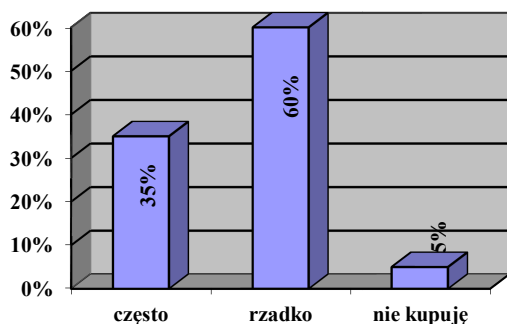
Potwierdzają to także odpowiedzi rodziców na pytanie nr 10 *Ankiety dla rodziców*: „Kto lub co zachęca Pani/Pana dziecko do czytania prasy/książek?” Najwięcej rodziców tj. 70% twierdzi, że to oni najbardziej zachęcają dzieci do czytania książek bądź prasy. Również, ich zdaniem nauczyciele aktywizują dzieci do czytania – tę odpowiedź zaznaczyło 40% ankietowanych. 30% zaznaczyło odpowiedź dziadkowie, 20% uważa, że jest to rodzeństwo, 15% twierdzi, że reklamy mają wpływ na rozwijanie czytelnictwa dziecka. Nikt nie zachęca dziecka do czytania – taką odpowiedź wybrało 10% badanych. Po 5% ankietowanych zaznaczyło następujące odpowiedzi: filmy, starsi koledzy, rówieśnicy. Sytuację obrazuje Tabela nr 22.

Tabela nr 22. Odpowiedzi rodziców na pytanie „Kto lub co zachęca Pani/Pana dziecko do czytania prasy/książek?”

Rodzice	nauczyciele	rodzeństwo	rówieśnicy	dziadkowie	starsi koledzy	filmy	Reklamy	nikt
70%	40%	20%	5%	30%	5%	5%	15%	10%

Na pytanie nr 14 *Ankiety dla rodziców*, które brzmiało: „Jak często Pani/Pan kupuje dziecku książkę?” respondenci udzielili następujących odpowiedzi: „często” udzieliło 35% badanych, 60% rodziców rzadko kupuje swoim dzieciom książki. Natomiast 5% ankietowanych wcale nie kupuje książek. Ilustracją jest Wykres nr 25.

Wykres nr 25. Odpowiedzi rodziców na pytanie „Jak często Pani/Pan kupuje dziecku książkę?”

Ponad 1/3 rodziców często kupuje swojemu dziecku książkę.
Ad. 7.

Na pytanie nr 16 *Ankiety dla uczniów* „W jaki sposób nauczyciele rozwijają Twoje zamiłowanie do książek?” badani uczniowie udzieli następujących odpowiedzi:

- zachęcają do czytania lektur – 22 uczniów (61%)
- zachęcają do udziału w konkursach recytatorskich – 16 uczniów (44%)
- uczestniczę w zajęciach w Bibliotece Miejskiej – 15 uczniów (42%)
- zachęcają do udziału w konkursach czytelniczych – 14 uczniów (39%)
- głośno czytają ciekawe teksty literackie – 13 uczniów (36%)
- pracuję z książką na lekcji – 13 uczniów (36%)
- uczestniczę w zajęciach czytelniczych w szkole – 11 uczniów (30%)
- przedstawiają propozycje książek, które warto przeczytać – 8 uczniów (22%)
- organizują akcje np. „Jak nie czytam, jak czytam” – 8 uczniów (22%)
- wskazują zalety czytania (zdobywanie nowych wiadomości, poznawanie znaczenia nowych słów itp.) – 6 uczniów (17%)
- inne – brak odpowiedzi (0%)

Dane przedstawia Tabela nr 23.

Tabela nr 23. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „W jaki sposób nauczyciele rozwijają Twoje zamiłowanie do książek?”

Inne	0%
pracuję z książką na lekcji	36%
organizują zajęcia czytelnicze w szkole	30%
organizują zajęcia w Bibliotece Miejskiej	42%
Przedstawiają propozycje książek, które warto przeczytać	22%
głośno czytają ciekawe teksty literackie	36%
wskazują zalety czytania	17%
zachęcają do czytania lektur	61%
zachęcają do udziału w konkursach recytatorskich	44%
zachęcają do udziału w konkursach czytelniczych	39%
Organizują akcje np. <i>Jak nie czytam, jak czytam</i>	22%

Nauczyciele w *Ankiecie dla nauczycieli* na pytanie (nawiązujące do pytania nr 16 *Ankiety dla uczniów*) nr 10, które brzmiało „W jaki sposób Pani/Pan rozwija zamiłowanie uczniów do czytania książek?” podali następujące odpowiedzi: 6% organizują akcje np. *Jak nie czytam, jak czytam*, 13% organizują zajęcia w Bibliotece Miejskiej, 64% zachęcam do udziału w konkursach czytelniczych, 10% organizuję zajęcia czytelnicze w szkole, 53% zachęcam do udziału w konkursach recytatorskich, 43% pracuję z książką na lekcji, 60% zachęcam do czytania lektur, 65% wskazuję zalety czytania (zdobywanie nowych wiadomości, poznawanie znaczenia nowych słów itp.), 43% głośno czytam ciekawe teksty literackie, 20 % przedstawiam propozycje książek, które warto przeczytać, inne 0%. Informacje zawarte zostały w Tabeli nr 24.

Tabela nr 24. Odpowiedzi nauczycieli na pytanie: „W jaki sposób Pani/Pan rozwija zamiłowanie uczniów do czytania książek?”

Inne	0%
pracuję z książką na lekcji	43%
organizuję zajęcia czytelnicze w szkole	10%
organizuję zajęcia w Bibliotece Miejskiej	13%
przedstawiam propozycje książek, które warto przeczytać	20%
głośno czytam ciekawe teksty literackie	43%
wskazuję zalety czytania	65%
zachęcam do czytania lektur	60%
zachęcam do udziału w konkursach recytatorskich	3%
zachęcam do udziału w konkursach czytelniczych	64%
organizuję akcje np. <i>Jak nie czytam, jak czytam</i>	6%

Rodzice na pytanie nr 11 *Ankiety dla rodziców*: „W jaki sposób nauczyciele rozwijają kompetencje czytelnicze uczniów?” odpowiadali następująco: 90% „zachęcają do czytania lektur”; 65% „zachęcają do udziału w konkursach recytatorskich”; 60% „zachęcają do udziału w konkursach czytelniczych”, „uczestniczą w zajęciach w Bibliotece Miejskiej”; 50% „wskazują zalety czytania” ; 45% „pracują z książką na lekcji”; 35% „uczestniczą w zajęciach czytelniczych”; 25% „głośno czytają ciekawe teksty literackie”; 20% „przedstawiają propozycje książek, które warto przeczytać”; 10% „organizują akcje np. „*Jak nie czytam, jak czytam*”. Nikt z badanych nie wybrał odpowiedzi „inne”. Ilustracje stanowi Tabela nr 25.

Tabela nr 25. Odpowiedzi rodziców na pytanie: „W jaki sposób nauczyciele rozwijają kompetencje czytelnicze uczniów?”

Inne	pracując z książką na lekcji	organizując zajęcia czytelnicze w szkole	organizując zajęcia w Bibliotece Miejskiej	Przedstawiając propozycje książek, które warto przeczytać	głośno czytają ciekawe teksty literackie	wskazują zalety czytania	zachęcają do czytania lektur	zachęcają do udziału w konkursach recytatorskich	zachęcają do udziału w konkursach czytelniczych	Organizując akcje np. <i>Jak nie czytam, jak czytam</i>
0%	45%	35%	60%	20%	25%	50%	90%	65%	60%	10%

Analiza dokumentacji szkolnej: kart wycieczek oraz imprez potwierdziła systematyczny udział uczniów w lekcjach alternatywnych w MBP nr 3 w Katowicach oraz organizowanie w szkole konkursów przedmiotowych z języka polskiego, których celem było promowanie czytelnictwa. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele są zgodni, że nawyki czytelnicze są w największym stopniu rozwijane u uczniów poprzez zachęcanie do czytania lektur i głośne, ciekawe czytanie tekstów literackich. Rodzice również przychylają się do tych stwierdzeń. Ponad połowa rodziców uważa także, że nauczyciele rozwijają kompetencje czytelnicze uczniów poprzez zachęcanie ich do udziału w konkursach czytelniczych i recytatorskich, organizują też wyjścia na zajęcia do Biblioteki Miejskiej i wskazują zalety czytania.

Ad. 8.

Uczniowie odpowiadali także na pytanie nr 17 *Ankiety dla uczniów* „Czy rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do osiągnięcia przez Ciebie sukcesów edukacyjnych?”. W sposób następujący udzielili odpowiedzi:

- a) *tak* – 14 uczniów (39%)
- b) *nie wiem* – 19 uczniów (53%)
- c) *nie* – 3 uczniów (8%)

Dane w Tabeli nr 26.

Tabela nr 26. Odpowiedzi uczniów na pytanie: „Czy rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do osiągnięcia przez Ciebie sukcesów edukacyjnych?”

<i>tak</i>	<i>nie wiem</i>	<i>nie</i>
39% uczniów	53% uczniów	8% uczniów

Patrząc na dane zawarte w Tabeli nr 26 można wyciągnąć wniosek, iż mniej niż połowa uczniów uważa, że rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do osiągnięcia przez nich sukcesów edukacyjnych. Uczniowie w większości nie są jednak przekonani, że ich

„oczytanie” przyczynia się do osiągnięcia przez nich sukcesów edukacyjnych. Inne zdanie mają nauczyciele odpowiadający na pytanie nr 11 *Ankiety dla nauczycieli*, które brzmiało: „Czy nabyte kompetencje czytelnicze uczniów przyczyniają się do osiągnięcia przez nich sukcesów edukacyjnych?” Odpowiedzi „tak” na to pytanie udzieliło 94% nauczycieli. 6% badanych nie wie, czy rozwijanie zamiłowań czytelniczych przyczynia się do osiągnięcia sukcesów przez uczniów. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi „nie”. Ilustruje to Tabela nr 27.

Tabela nr 27. Odpowiedzi nauczycieli na pytanie: „Czy nabyte kompetencje czytelnicze uczniów przyczyniają się do osiągnięcia przez nich sukcesów edukacyjnych?”

<i>tak</i>	<i>nie wiem</i>	<i>Nie</i>
94% nauczycieli	6% nauczycieli	0% nauczycieli

Nauczyciele udowodnili ten fakt odpowiedziami na kolejne pytanie *Ankiety dla nauczycieli*, pytanie nr 12, które było pytaniem otwartym. Większość respondentów wymieniła następujące sukcesy edukacyjne: czytanie ze zrozumieniem, bogacenie słownictwa, osiągnięcie sukcesów

w konkursach, zdobywanie świadomości dotyczącej otaczającego świata, rozwijanie zainteresowań, pisanie zgodnie z zasadami ortograficznymi, rozwijanie wyobraźni. Rodzice w *Ankiecie dla rodziców* odpowiadali na pytanie nr 12: „Czy rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do osiągnięcia przez Pani/Pana dziecko sukcesów edukacyjnych? 55% rodziców twierdzi, że zamiłowanie do czytania przyczynia się do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych. 40% badanych trudno jest stwierdzić, czy czytanie przyczynia się do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych. 5% twierdzi, że zamiłowanie do czytania nie przyczynia się do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych. Przedstawia sytuację tabela nr 28.

Tabela nr 28. Odpowiedzi rodziców na pytanie: Czy rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do osiągnięcia przez Pani/Pana dziecko sukcesów edukacyjnych?

<i>tak</i>	<i>nie wiem</i>	<i>Nie</i>
55% rodziców	40% rodziców	5% rodziców

Na pytanie nr 13 *Ankiety dla rodziców*, które było pytaniem otwartym i brzmiało: „Jakie to sukcesy” padły następujące odpowiedzi: najczęściej respondentów twierdzi, że czytanie przyczynia się do osiągnięcia takich sukcesów edukacyjnych jak: udział w konkursach czytelniczych i recytatorskich, z języka polskiego oraz dobre oceny. Badani również uważają, że jednym z sukcesów czytania jest rozwijanie wyobraźni. Niewielka ilość ankietowanych nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie. Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej ustalono, że informacje o sukcesach uczniów ZSS nr 11 w Katowicach, w tym również o akcjach i konkursach promujących czytelnictwo, można znaleźć na stronie internetowej szkoły, na naszej stronie na Facebook-u oraz w kronice szkolnej. Podsumowując, nauczyciele i większość rodziców uważa, że rozwijanie zamiłowania do czytania przyczynia się do uzyskiwania przez dzieci sukcesów edukacyjnych. Wymieniają min.: czytanie ze zrozumieniem, bogacenie słownictwa, osiągnięcie sukcesów w konkursach, bardzo dobre oceny, rozwijanie zainteresowań.

Ad. 9.

Rodzice odpowiadali na pytanie otwarte nr 16 *Ankiety dla rodziców* dotyczące działań podejmowanych przez szkołę w celu upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów. Miało ono następującą treść: „Jakie działania podejmuje szkoła w celu upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów?”. Według rodziców, szkoła propagując czytelnictwo wśród uczniów podejmuje następujące działania: organizuje różnego rodzaju konkursy (recytatorskie, pięknego czytania) oraz wyjścia do Biblioteki Miejskiej. Nauczyciele także odpowiadali na pytanie (nr 7 *Ankiety dla nauczycieli*) „Jakie działania podejmuje szkoła w celu upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów?”. Udzielili następujących odpowiedzi: dostosowywanie do poziomu uczniów zajęć czytelniczych, organizowanie konkursów i turniejów z wiedzy ogólnej, wyjścia w ramach Treningu Umiejętności Społecznych.

Nauczyciele-wychowawcy systematycznie zapisują w dziennikach lekcyjnych informacje o ważnych wydarzeniach z życia klasy między innymi o lekcjach alternatywnych w Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz akcjach czytelniczych organizowanych w szkole np. "Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania". Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych oraz dziennikach zajęć rewalidacyjnych wykazała, że nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej każdego dnia rozpoczynają zajęcia od głośnego czytania tekstów literackich. W klasach starszych, szczególnie na lekcjach języka polskiego, uczniowie czytają tekst samodzielnie, z podziałem na role lub słuchają tekstów czytanych przez nauczyciela. W ciągu roku szkolnego, uczniowie każdej klasy czytają wybrane przez nauczyciela lub wspólnie z nauczycielem lektury szkolne.

W bieżącym roku szkolnym część zajęć świetlicowych odbywała się w bibliotece szkolnej. Nauczyciel bibliotekarz prowadził zajęcia czytelnicze, omawiał lektury z uczniami klas starszych lub czytał głośno książki wybrane przez uczniów klas młodszych. Rodzice i nauczyciele uznali, że szkoła podejmuje różne działania w ramach upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów, organizowane są w szkole różnego rodzaju konkursy związane z książką (recytatorskie, pięknego czytania, tematyczne). Uczniowie ćwiczą w praktyce czytanie ze zrozumieniem podczas Treningów Umiejętności Społecznych.

Ad. 10.

Pytanie nr 17 *Ankiety dla Rodziców* brzmiące: „Które z podejmowanych przez szkołę działań upowszechniających czytelnictwo wśród uczniów wymagają zintensyfikowania lub modyfikacji?” w większości nie odpowiedzieli na to pytanie. Nieliczni ankietowani udzielili takich oto odpowiedzi: „zintensyfikowania wymaga zachęcanie dzieci do czytania literatury”, „nauczyciele powinni zorientować się, co interesuje dzieci”. Nauczyciele odpowiadali na identyczne pytanie, w *Ankiecie dla nauczycieli* miało ono nr 8. Badani, odpowiadając, wymieniali zgodnie, że intensyfikacji, modyfikacji, ale także – dodawali – promocji wśród uczniów powinny ulec: konkursy recytatorskie, Konkurs Pięknego Czytania, konkursy na najładniejszą zakładkę do książki, dzień książki, akcja „Jak nie czytam jak czytam”, spotkania świetlicowe w bibliotece szkolnej, lekcje biblioteczne, gazetki szkolne, wizyty w księgarniach w ramach Treningu Umiejętności Społecznych, Ogólnopolski Dzień Czytania, akcja „Czytanie jest zdrowe”, konkursy dotyczące wiedzy z przeczytanych lektur – głównie w klasach starszych. Podsumowując, większość działań podejmowanych przez szkołę upowszechniających czytelnictwo wśród uczniów winna być zintensyfikowana lub zmodyfikowana i bardziej promowana wśród uczniów.

Ad. 11.

Na pytanie nr 20 „W jaki sposób rodzice zachęcają Cię do czytania książek?” *Ankiety dla uczniów* respondenci udzielili następujących odpowiedzi:

- w żaden – 3 uczniów (8%)
- nie zachęcają mnie – 2 uczniów (6%)
- kupują ciekawe książki – 2 uczniów (6%)
- czytają ze mną
- tata kupuje mi książki
- babcia czyta dużo książek
- wcale nie zachęcają, sama ich zachęcam, żeby mi kupili
- mówią, że trzeba czytać
- nie czytam książek
- poprzez chodzenie co miesiąc do biblioteki
- mówią żebym się rozwijał
- prowadzą na ten temat rozmowy
- mówią, że muszę czytać książki
- rodzice mnie nie zachęcają, sama czytam z przyjemności

Nauczyciele zapytani w *Ankiecie dla nauczycieli* – pytanie nr 13: „Czy i w jaki sposób rodzice rozbudzają zainteresowania czytelnicze wśród swoich dzieci?” odpowiadali następująco: „rodzice kupują książki dzieciom, zapisują do biblioteki publicznej, wspólnie czytają książki i lektury”. Pojawiały się również stwierdzenia, że rodzice nie rozbudzają zainteresowań czytelniczych swoich dzieci. Rodzice w *Ankiecie dla rodziców* odpowiadali na pytanie nr 15 brzmiące: „W jaki sposób zachęca Pan/Pani swoje dziecko do czytania książek?” jednogłośnie, że aby zachęcić do czytania książek swoje dzieci czytają razem z nimi. Analizując odpowiedzi udzielone na powyższe pytania przez uczniów, nauczycieli i rodziców można stwierdzić, że rodzice rozbudzają zainteresowania czytelnicze wśród swoich dzieci czytając razem z nimi, kupując im książki, zapisując do biblioteki publicznej, rozmawiając z dziećmi na tematy związane z czytelnictwem.

Ad. 12.

Na pytanie nr 11 *Ankiety dla uczniów* „Skąd pochodzą książki, które czytasz w wolnym czasie?” ankietowani udzieli następujących odpowiedzi:

- z domu – 15 uczniów (42%)
- kupili mi rodzice/opiekunowie – 13 uczniów (36%)
- z biblioteki szkolnej – 11 uczniów (30%)
- dostałem/am od rodziny – 10 uczniów (28%)
- dostałem/am w prezencie – 9 uczniów (25%)
- z biblioteki publicznej – 8 uczniów (22%)
- z innej biblioteki (np. miejskiej) – 4 uczniów (11%)
- kupiłem/am samodzielnie – 3 uczniów (8%)
- korzystam z innych źródeł – 3 uczniów (8%)
- pożyczyłem/am od kolegów – 2 uczniów (6%)
- ściągnąłem/am z internetu – 2 uczniów (6%)

Nauczyciele zapytani w *Ankiecie dla nauczycieli* (pytanie nr 14) „Z jakich innych źródeł czytelniczych korzystają uczniowie?” w swoich odpowiedziach uznali za główne źródła czytelnicze, z których korzystają dzieci: Internet, e-podręczniki, prasa młodzieżowa, biblioteka, prasa tematyczna. Kilku pytanym uważa, że dzieci nie korzystają z innych źródeł czytelniczych. Rodzice na podobnie brzmiące pytanie (w *Ankiecie dla rodziców* miało nr 18) „Z jakich innych źródeł dziecko korzysta” odpowiadali następująco: Internet, Biblioteka Miejska. Kilku ankietowanych także nie odpowiedziało na to pytanie. Podsumowując, można wyciągnąć wniosek, iż uczniowie nie korzystają masowo z biblioteki miejskiej. Zdarza się, że czytają książki w Internecie lub pożyczają od kolegów.

Wnioski z ewaluacji.

1. Poziom czytelnictwa kształtuje się w naszej szkole na dobrym poziomie. Uczniowie czytają lektury szkolne. Godziny pracy biblioteki szkolnej umożliwiają uczniom łatwy dostęp do znajdującego się tam księgozbioru. Większość dzieci czyta co najmniej cztery książki rocznie, chociaż czytanie książek nie należy do najpopularniejszych sposobów spędzania przez uczniów wolnego czasu (badania były prowadzone wśród dzieci z autyzmem, które w większości – z uwagi na swoje schorzenie „wolą oglądać” niż czytać lub wracają do wielokrotnie do wybranej przez siebie pozycji książkowej – w: *Wysokofunkcjonujące dzieci ze spektrum autyzmu*. S. Ozonoff, Kraków 2015). Najchętniej uczniowie czytają bajki, literaturę dziecięcą i komiksy. Do czytania książek najbardziej zachęcają uczniów rodzice i nauczyciele. Oni także mają największy wpływ na rozwój kompetencji czytelniczych uczniów.
2. Szkoła podejmuje różnorodne działania w ramach upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów, organizuje konkursy (szkolne i międzyszkolne) związane z książką (recytatorskie, pięknego czytania, tematyczne np. języka polskiego, którego celem było

promowanie czytelnictwa). Uczniowie ćwiczą w praktyce czytanie ze zrozumieniem podczas Treningów Umiejętności Społecznych. Uczestniczą w lekcjach alternatywnych oraz akcjach tematycznych związanych z czytelnictwem.

3. Podejmowane przez szkołę działania rozwijające zamiłowanie do czytania, zdaniem nauczycieli i większości rodziców są skuteczne, przyczyniają się do uzyskiwania przez dzieci sukcesów edukacyjnych takich jak: czytanie ze zrozumieniem, bogacenie słownictwa, osiąganie pożądaných wyników w konkursach, bardzo dobre oceny, rozwijanie zainteresowań. Informacje o sukcesach uczniów ZSS nr 11 w Katowicach, w tym również o akcjach i konkursach promujących czytelnictwo, można znaleźć na stronie internetowej szkoły, na szkolnym Facebook-u oraz w kronice szkolnej.

Rekomendacje

1. Prowadzić z uczniami rozmowy na temat zależności pomiędzy ich „oczytaniem” a sukcesami edukacyjnymi, które osiągają (uczniowie w większości nie są przekonani, że czytanie książek przyczynia się do osiągnięcia przez nich sukcesów edukacyjnych).
2. Zintensyfikować i bardziej promować wśród uczniów działania podejmowane przez szkołę mające na celu upowszechnianie czytelnictwa.
3. Wzbogacić zasoby biblioteki szkolnej – zdaniem uczniów, nauczycieli i rodziców księgozbiór wymaga uzupełnienia, w szczególności o lektury szkolne.

Formy/sposoby upowszechniania raportu:

1. Uczniom: sprawozdanie na lekcji wychowawczej – wrzesień 2017.
2. Nauczycielom: sprawozdanie na zebraniu Rady Pedagogicznej – lipiec 2017.
3. Rodzicom: sprawozdanie na pierwszym zebraniu z rodzicami – wrzesień 2017.
4. Umieszczenie raportu w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły (BIP).

Opracowała: Anita Wieloch

Katowice, 8 czerwca 2017